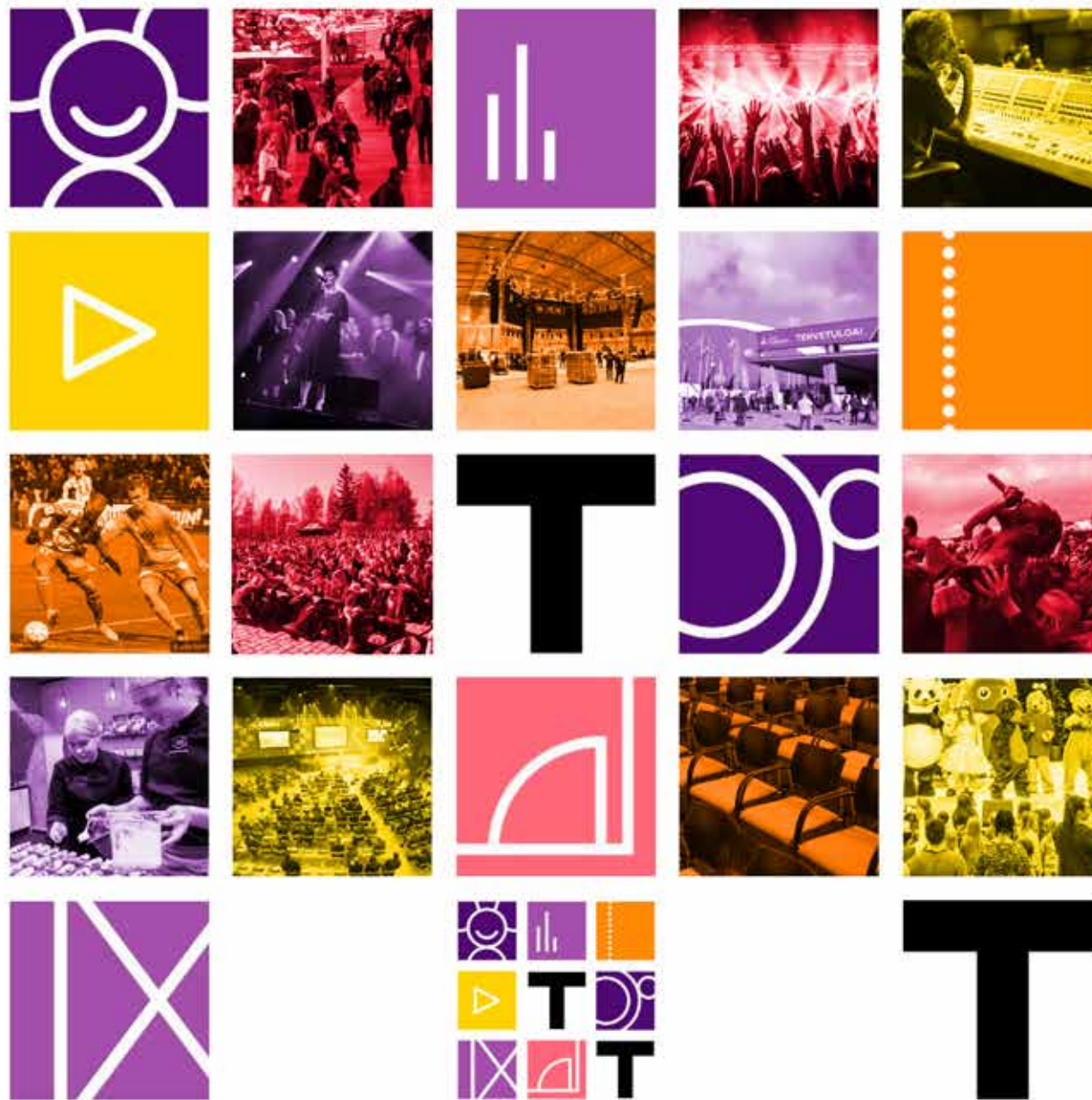

Tapahtumateollisuuden toimialatutkimus 2020

osa 2

Milla Wirén
Thomas Westerholm
Annika Liikamaa

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Johdanto

Tapahtumateollisuus on valtava, mutta hajanaisuudessaan ja monimuotoisuudessaan liki näkymätön toimiala. Tämä raportti viimeistelee toukokuussa 2020 käynnistyneen toimialatutkimuksen, joka on ainutlaatuinen niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Olemme tutkimuksellamme pyrkineet tekemään näkyväksi tapahtumateollisuuden luonnetta omaperäisenä toimialanaan, ja toivomme tutkimuksen tukevan niin tapahtumateollisuuden tunnistettavuutta kuin alan yleistä kehitystäkin – ja luonnollisesti toimialan selviytymistä koronapandemian aikaansaamasta kriisistä.

Tutkimuksemme ensimmäisiä, ensisijaisesti kyselytutkimukseen ja aikaisempiin selvityksiin perustuneita havaintoja julkaistiin kesäkuussa 2020. Sen jälkeen olemme laajentaneet tutkimuksemme otosta ja käyttäneet hyväksemme tilastotietoa tuottaaksemme mahdollisimman tarkkoja tunnuslukuja toimialan viime vuosien kehityksestä. Vaikka koronavuotta 2020 on vielä jäljellä, esitämme myös alustavia arvioita pandemian vaikutuksista toimialaan.

Tämä toimialatutkimus on toteutettu Tapahtumateollisuus ry:n tilauksesta. Me tutkijat kiitämme uutta edunvalvontajärjestöä mahdollisuudesta päästä mukaan tekemään jotain merkityksellistä – uuden toimialan määrittelemisen ja sen luonteen ymmärtämisen on ollut mitä mielenkiintoisinta! Vaikka numeroiden valossa tapahtumateollisuus onkin nyt ennennäkemättömässä kriisissä, haluamme kuitenkin nostaa tähän johdannon loppuun yhden merkittävän havainnon: tapahtumien ammattimainen toteuttaminen vaatii ketteryyttä, sinnikkyyttä, kekseliäisyyttä ja moniosaamista – tismalleen samoja taitoja, mitä kriisien selättämiseksi tarvitaan.

Koska taitoihin ei virus pure, uskomme että koronasavun hälvettyä saamme tulevaisuudessa nauttia vielä entistäkin upeammista tapahtumista. Miltä mahtaakaan näyttää tapahtumateollisuus 2.0?

Yhteistyöstä kiittäen,
Milla Wirén (KTT)
Thomas Westerholm
Annika Liikamaa

Disruptiolaboratorio
Turun yliopiston kauppakorkeakoulu

Kuva: Veikkausliiga/Juha Soininen

Kuva: Tampereen messut/Otto Vainio

Kuva: Music & Media/Jani Vuorialho

SISÄLLYSLUETTELO

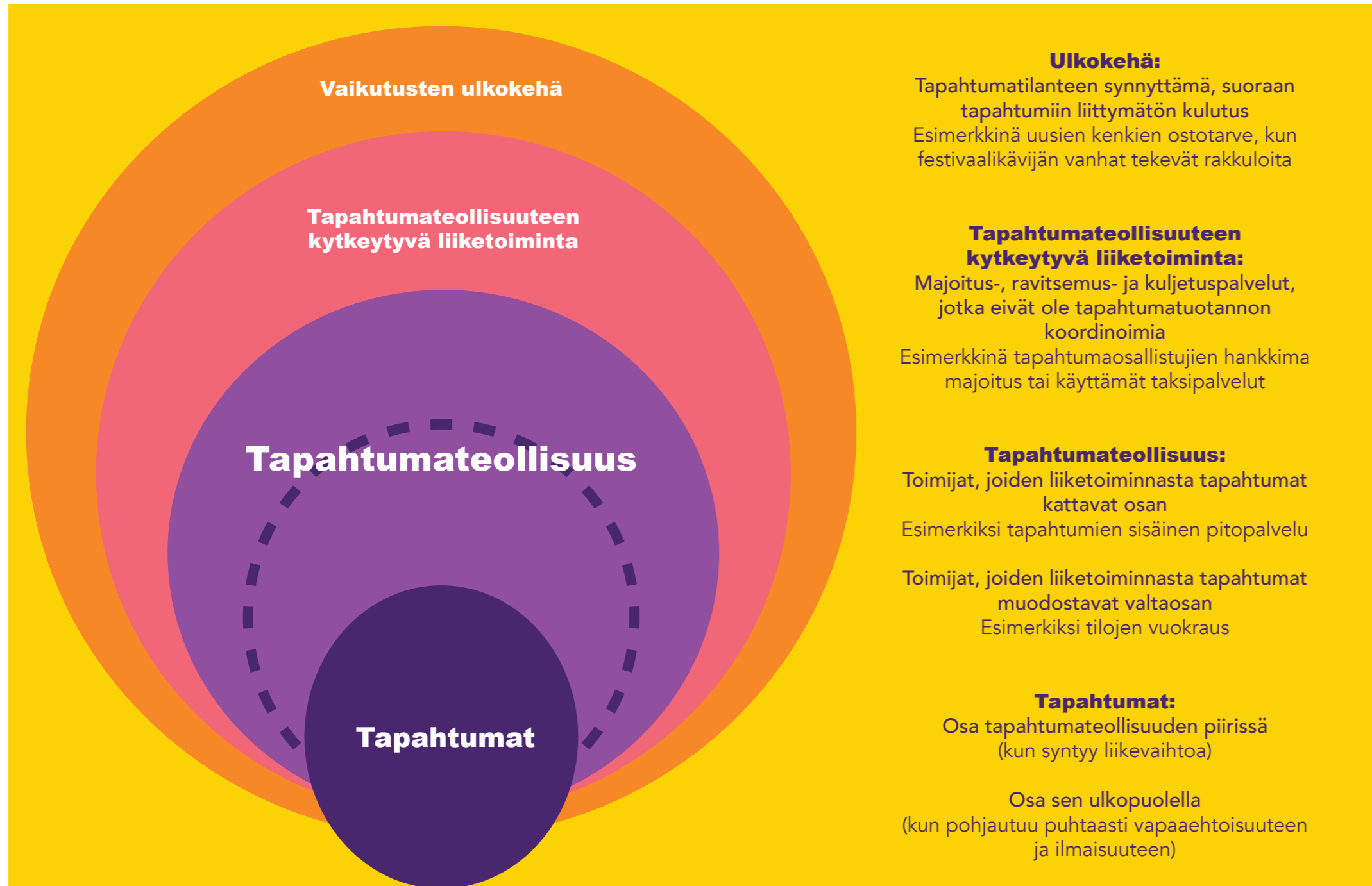
Johdanto	2
Tapahtumateollisuus	4
Tapahtumateollisuuden toimialatutkimus	6
Tulokset: toimijat	8
Tulokset: liikevaihto	10
Tulokset: henkilöstö ja kannattavuus	12
Tulokset: indeksit	14
Tulokset: avoimet kysymykset, kooste	16
Tulokset: avoimet kysymykset, korrelaatiot	20
Yhteenveto	24
Lopuksi	26

Raportin tilaaja: Tapahtumateollisuus ry
Raportin toteutus: Disruptiolaboratorio
Turun kauppakorkeakoulu
Turun yliopisto

Raportin tekstit: Milla Wirén
Tietojen käsittely: Thomas Westerholm
Annika Liikamaa
Raportin taitto: Milla Wirén

ISBN 978-952-94-3551-7

Kannen kuvat:
Messukeskus
Music & Media/Jani Vuorialho
Roy McKenna
Music & Media/Eeva-Maija Virtanen
Petteri Unkila
Tampereen messut/Otto Vainio
Veikkausliiga/Juha Soininen
Kirkkopalvelut/Heikki Kynsijärvi
Ruisrock/Pietari Purovaara
Messukeskus/Heidi Koivunen
Tamperetalo
Messukeskus/Risto Wuolle

Tapahtumateollisuus

Tapahtumateollisuus on monimuotoinen ja omalakisensa toimiala, jonka tunnistaminen virallisten toimialalistausten perusteella on mahdotonta. Sen vuoksi Tapahtumateollisuus ry on määritellyt tapahtumateollisuuden sekä sen alatoimialat.

Tapahtumien vaikutusta voi tarkastella kolmella tasolla:

Tapahtumien suorat vaikutukset liittyvät tapahtumien tuottamisen synnyttämään liiketoimintaan (tapahtumateollisuus).

Toissijaiset vaikutukset näkyvät tapahtumatuotantoa palvelevien yritysten liiketoiminnassa (esimerkiksi majoitus-, ravintola- ja kuljetuspalvelut).

Ulkokehällä on esimerkiksi tapahtumaturismi, sekä tapahtuman kävijöiden yleinen kulutus tapahtuman lievealueilla.

Tässä toimialaa kartoittavassa tutkimuksessa on keskitytty tapahtumien suoriin taloudellisiin vaikutuksiin, eli tapahtumateollisuuden piirissä tapahtuvaan liikevaihtoon. Tutkimuksemme kattaa suurimman osan toimijoista, joiden liiketoiminnasta tapahtumat muodostavat valtaosan. Toimijat, joiden liikevaihdosta tapahtumat kattavat osan, ovat mukana pienemmällä painoarvolla.

Tapahtumateollisuus ry määrittelee tapahtumateollisuuden näin:

Tapahtumateollisuuden viitekehyksessä tapahtuma on aikaan ja tilaan sidottu suunniteltu ja tavoitteellinen tilaisuus, joka on suunnattu joillekuille, joiden arkirutiinien ulkopuolella tapahtuma on. Tapahtuma voi olla kertaluonteinen tai toistuva, ja se voi tapahtua joko fyysisessä tai virtuaalisessa tilassa.

Tapahtumateollisuus on tämänkaltaisten tapahtumien järjestämiseen liittyvää ammattimaista ja elinkeinotoimintaa, josta syntyy liikevaihtoa.

Tapahtumateollisuus ry:n määrittelemät alatoimialat

Tapahtumajärjestäminen

Tapahtumatilojen vuokraus

Esiintyjä- ja ohjelmapalvelut

Tapahtumateknologian palvelut, myynti ja vuokraus

Tapahtumarakentamisen palvelut, myynti ja vuokraus

Lipunmyyntipalvelut

Tapahtumien oheispalvelut

Suunnittelu ja konsultointi

Digitaaliset tapahtumapalvelut

Muut tapahtuma-alan erityispalvelut

Tapahtumateollisuuden toimialatutkimus

Tapahtumateollisuuden toimialatutkimuksen ensimmäinen osa toteutettiin ja julkaistiin kesäkuussa 2020. Tutkimuksen ensimmäinen vaihe toteutettiin kyselytutkimuksena, johon vastasi 269 alan toimijaa.

Tässä nyt raportoitavassa tutkimuksen toisessa vaiheessa olemme pureutuneet tilastotietoihin. Hyödynsimme kyselyn myötä tunnistettuja vastaajia, ja lähdimme lisäksi etsimään tapahtumateollisuuden toimijoita lipunmyyntiyriyten asiakasrekistereistä, Tapahtumateollisuus ry:n alajärjestöjen jäsentietokannoista ja verkkosivuilta, sekä soveltuvien hakusanojen kera virallisista rekistereistä. Tapahtumateollisuuden jäsenten ja lipunmyyntiyriyten kautta tunnistimme 738 toimijaa, ja tilinpäätöstietokannasta löytyi lisäksi 1415 toimijaa.

Jätimme pois tarkastelusta toimijat, joiden vuotuinen liikevaihto on alle 100 000€, joten tarkastelumme kattoi lopulta 2422 tapahtumateollisuuden toimijaa. Tarkistimme myös, että tunnistamillamme toimijoilla on tapahtumiin liittyvää liiketoimintaa.

Kyselytutkimuksessa oli 269 vastaajaa

Käytimme tilinpäätöstietojen hakemiseen Orbis-tietokantaa (www.bvdinfo.eu/orbis), jossa on dataa yli 375 miljoonasta toimijasta. Haimme tietokannasta seuraavia tietoja:

1) liikevaihto 2010-2019

2) liiketoiminnan tulos 2010-2019 (ennen veroja)

3) henkilöstömäärä 2010-2019

Analyyysiin otimme mukaan tiedot vuodesta 2012 alkaen sitä vanhempien tietojen puutteellisuuden vuoksi. Liikevaihdon osalta laskimme yhteen yritysten, säätiöiden ja yhdistysten luvut, mutta liiketoiminnan kannattavuutta tarkastelimme vain yritysten osalta.

**Tietolähde:
kaupallinen Orbis
(www.bvdinfo.eu/orbis)**

Tilastollisessa tarkastelussa on mukana 2422 toimijaa

Yksi kyselytulosten ensimmäisistä havainnoista oli se, että tapahtumateollisuutta ei voi toimialana tutkia rajaamalla tarkastelu johonkin tiettyyn TOL-toimialaan: kyselyn vastaajat edustivat 25 toimialaluokitusta, joihin mahtui sekä ilmeisiä (kulttuuri- ja viihdetoiminta) että vähemmän ilmeisiä (kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus) toimialoja.

Orbiksen toimialajaottelu poikkeaa jonkin verran TOL-luokittelusta. Kaiken kaikkiaan tilastollista analyysia varten tunnistamamme toimijat edustivat Orbiksen luokituksen mukaan 92 eri toimialaa, joista 29 eri toimialalla toimi yli kolme toimijaa.

Analyyssissä mukana tiedot vuosilta 2012-2019

Toimijoita tunnistettiin 92 toimialalta, joista 29:ssä oli yli kolme toimijaa

Analyysoitujen toimijoiden liikevaihto on yli 100K€

Kuva: Logomo/Petteri Unkila

Tutkimuksen haasteet ja rajoitukset

Tapahtumateollisuuden epätavanomainen luonne aiheuttaa tutkimukselle tiettyjä haasteita. Lisäksi missä tahansa otannan perusteella tehdyssä tutkimuksessa on rajoituksensa, koska kun tiedetään, että kaikkia mahdollisia tietoja ei ole saatavilla, on puuttuvien tietojen suuruusluokka arvioitava saatavilla olevan tiedon perusteella. Tämän vuoksi tässä raportissa esitettävät tunnusluvut ovat perusteltuja arvioita, jotka on tehty parhaan mahdollisen asiantuntemuksen pohjalta.

Lukijan on hyvä huomioida seuraavat asiat:

1) Kaiken kaikkiaan tapahtumateollisuudessa toimii sekä toimijoita, joiden koko liikevaihto tulee tapahtumista, että toimijoita, joiden liikevaihdosta tapahtumat muodostavat vain osan. Käyttämillämme tiedonkeruumenetelmillä olemme tunnistaneet noin 70-75% niistä toimijoista, joiden liiketoiminta liittyy pääosin tapahtumiin. Sen sijaan niiden toimijoiden tunnistaminen, joille tapahtumat muodostavat vain osan liiketoiminnasta on haasteellista, koska toimijoiden viralliset toimintakuvaukset eivät välttämättä edes mainitse tapahtumia: analyysissä on niitä mukana satunnaisesti. Tapahtumat luovat liiketoimintaa myös välillisesti, mutta niitä vaikutuksia on tutkittava erikseen, eikä niitä ole huomioitu tässä tutkimuksessa.

2) Tilinpäätöstiedoissa ei eritellä tapahtumiin liittyvää liikevaihtoa ja muuta liikevaihtoa. Kyselyn perusteella tiedetään, että tapahtumien osuus liikevaihdosta vaihtelee 10-100% välillä, ollen keskimäärin 74,3%. Tässä raportissa ei ole erikseen arvioitu tapahtumien liikevaihtoa, vaan käytetty koko liikevaihtoa.

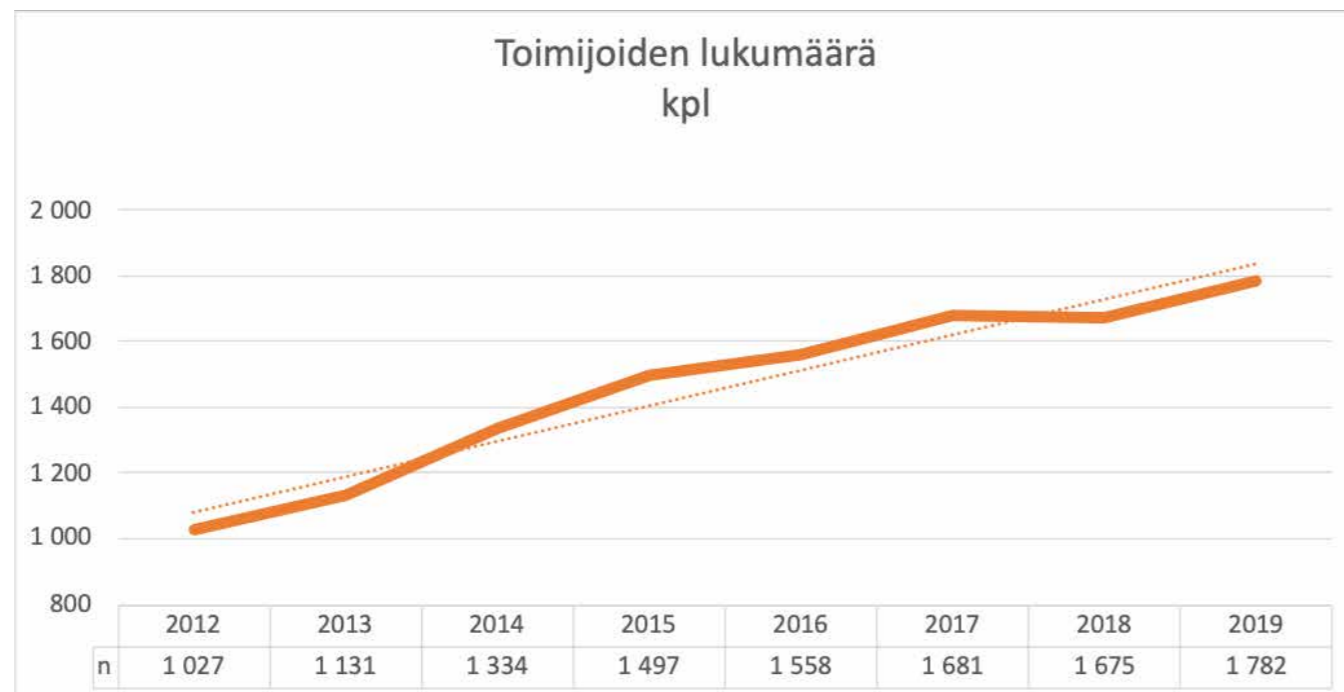
3) Tässä analyysissä ei ole huomioitu alle 100 000€ liikevaihtoa tekeviä toimijoita, koska tiedot niiden osalta ovat varsin puutteellisia ja hajanaisia. Tapahtumateollisuudessa on kuitenkin lukuisia pieniä toimijoita, jotka vaikuttavat enemmän toimijoiden lukumäärän arvioimiseen kuin taloudellisten tunnuslukujen suuruusluokkaan.

4) Tilinpäätöstietoja rekisteröidään varsin myöhään tietokantaan. Analyysiajankohtana (26.8.2020) puuttui edelleen noin 15% toimijan tilinpäätöstiedot vuodelta 2019. Tätä puutetta korvattiin käyttämällä indeksointia liikevaihdon kehityksen arvioimiseksi.

5) Rekistereissä huomioidaan vain vakituisten työntekijöiden määrä. Tapahtumateollisuudelle on tyypillistä, että ala työllistää lukuisia tilapäisiä työntekijöitä, mutta tämä työllistävyys ei näy tilastoissa. Kyselyyn vastanneet 269 toimijaa työllistivät vakituisesti n. 4000 henkilöä, mutta tilapäisesti 24–37 000 henkilöä vuosittain. Tässä raportissa esitellyt alan kokonaistyöllistävyys tunnusluvut perustuvat näiltä osin arvioihin.

Tulokset Toimijat

Rank	Kunta	Lkm
1	HELSINKI	663
2	TAMPERE	151
3	TURKU	121
4	ESPOO	109
5	VANTAA	84
6	LAHTI	53
7	OULU	46
8	JYVASKYLA	36
9	SEINAJOKI	36
10	PORI	31
11	ROVANIEMI	22
12	HAMEENLINNA	20
13	KUOPIO	19
14	VAASA	19
15	JOENSUU	18
16	PORVOO	15
17	KERAVA	13
18	TUUSULA	13
19	JARVENPAA	12
20	MIKKELI	12
21	RAUMA	12
22	HYVINKAA	11
23	KOTKA	11
24	KOUVOLA	11
25	LAPPEENRANTA	11
26	LOHJA	11
27	MARIEHAMN	11
28	KOKKOLA	10
29	SALO	9
30	RAISIO	8

Analysoimme tutkimuksemme toisessa vaiheessa 2422 tapahtumateollisuuden toimijaa. Näistä 269 havaintoa saatiin kesäkuun kyselystä, 738 tunnistettiin Tapahtumateollisuus ry:n jäsenten rekisterien avulla ja 1415 löydettiin hakusanojen avulla rekistereistä.

Tietokantahaussa etsimme yrityksiä vuosilta 2010-2019, mutta alkupään tietojen puutteellisuuden vuoksi analyysiin otettiin vuodet 2012-2019. Mukana luvuissa ovat näin ollen myös yritykset, joilla on ollut toimintaa tarkastelujakson aikana, mutta jotka ovat jo lopettaneet toimintansa.

Toimijoiden lukumäärä kasvoi koko tarkastelujakson ajan. Vuodelta 2019 löysimme tietokannasta 1782 toimijaa, joiden liikevaihto ylitti 100k€. Haun rajaukset ja reunaehdot huomioiden arvioimme, että alalla oli vuonna 2019 noin 3200 toimijaa. Arvioimme nousi kesäkuusta, jolloin arvioimme toimijoiden lukumäärän olevan 2500-3000.

Toimijoita löytyi kaikkiaan 306 paikkakunnalta, joista selvimmän edustettuna oli Helsinki, ohessa 30 yleisintä paikkakuntaa.

Toimijat edustivat 92 eri toimialaa (NACE-luokitus), joista 29 toimialalla oli yli kolme toimijaa.

NACE Code	Description	Count
5510	Hotels and similar accommodation	11
5610	Restaurants and mobile food service activities	71
5630	Beverage serving activities	10
5911	Motion picture, video and television programme production activities	6
5920	Sound recording and music publishing activities	11
6201	Computer programming activities	4
6820	Rental and operating of own or leased real estate	6
7022	Business and other management consultancy activities	16
7311	Advertising agencies	30
7410	Specialised design activities	4
7490	Other professional, scientific and technical activities n.e.c.	64
7739	Rental and leasing of other machinery, equipment and tangible goods n.e.c.	6
7990	Other reservation service and related activities	8
8010	Private security activities	5
8230	Organisation of conventions and trade shows	161
8299	Other business support service activities n.e.c.	6
8552	Cultural education	12
9001	Performing arts	803
9002	Support activities to performing arts	483
9003	Artistic creation	18
9004	Operation of arts facilities	6
9102	Museums activities	42
9311	Operation of sports facilities	7
9312	Activities of sports clubs	331
9319	Other sports activities	19
9329	Other amusement and recreation activities	24
9491	Activities of religious organisations	8
9499	Activities of other membership organisations n.e.c.	91
9609	Other personal service activities n.e.c.	4

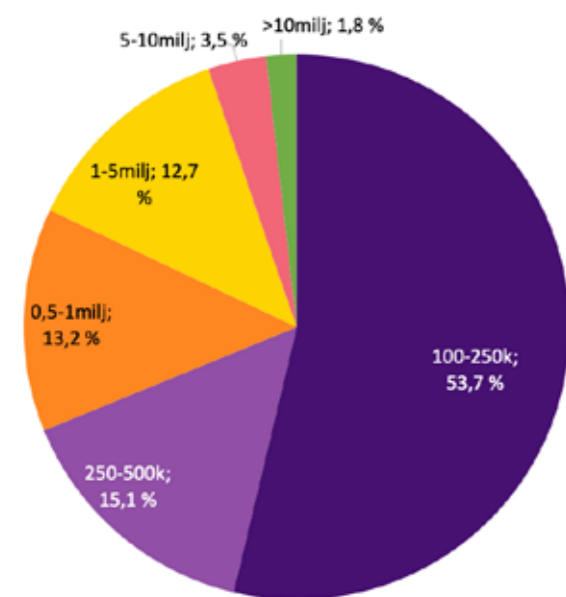
**Yläpuolella:
Yleisimmät toimialat
(yli kolme toimijaa)**

**Oikealla:
Satunnaiset toimialat
(1-3 toimijaa)**

NACE Code	Description	Count
0240	Support services to forestry	1
1105	Manufacture of beer	3
1623	Manufacture of other builders' carpentry and joinery	1
1812	Other printing	2
1820	Reproduction of recorded media	2
2059	Manufacture of other chemical products n.e.c.	1
2562	Machining	1
3230	Manufacture of sports goods	1
4120	Construction of residential and non-residential buildings	2
4329	Other construction installation	1
4399	Other specialised construction activities n.e.c.	1
4511	Sale of cars and light motor vehicles	1
4531	Wholesale trade of motor vehicle parts and accessories	1
4532	Retail trade of motor vehicle parts and accessories	1
4617	Agents involved in the sale of food, beverages and tobacco	1
4619	Agents involved in the sale of a variety of goods	1
4631	Wholesale of fruit and vegetables	1
4642	Wholesale of clothing and footwear	1
4643	Wholesale of electrical household appliances	3
4649	Wholesale of other household goods	3
4690	Non-specialised wholesale trade	1
4711	Retail sale in non-specialised stores with food, beverages or tobacco predominating	1
4729	Other retail sale of food in specialised stores	1
4743	Retail sale of audio and video equipment in specialised stores	1
4761	Retail sale of books in specialised stores	1
4763	Retail sale of music and video recordings in specialised stores	2
4776	Retail sale of flowers, plants, seeds, fertilisers, pet animals and pet food in specialised stores	1
4779	Retail sale of second-hand goods in stores	1
4791	Retail sale via mail order houses or via Internet	3
4799	Other retail sale not in stores, stalls or markets	1
4941	Freight transport by road	1
5010	Sea and coastal passenger water transport	1
5020	Sea and coastal freight water transport	1
5030	Inland passenger water transport	1
5520	Holiday and other short-stay accommodation	2
5530	Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks	1
5590	Other accommodation	1
5621	Event catering activities	2
5811	Book publishing	2
5819	Other publishing activities	1
5914	Motion picture projection activities	2
6202	Computer consultancy activities	3
7021	Public relations and communication activities	3
7112	Engineering activities and related technical consultancy	2
7420	Photographic activities	1
7729	Rental and leasing of other personal and household goods	1
7734	Rental and leasing of water transport equipment	1
7820	Temporary employment agency activities	3
7911	Travel agency activities	1
8020	Security systems service activities	1
8425	Fire service activities	1
8531	General secondary education	1
8551	Sports and recreation education	1
8559	Other education n.e.c.	2
8560	Educational support activities	1
8690	Other human health activities	1
8720	Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse	1
8790	Other residential care activities	1
8899	Other social work activities without accommodation n.e.c.	2
9200	Gambling and betting activities	1
9412	Activities of professional membership organisations	1
9492	Activities of political organisations	1
9602	Hairdressing and other beauty treatment	1

Tulokset Liikevaihto

Liikevaihdon jakautuminen kokoluokittain

Tapahtumateollisuuden liikevaihto on kasvanut koko tarkastelujakson ajan. Tilastoista tunnistamiemme toimijoiden yhteenlaskettu liikevaihto oli vuonna 2019 n. 1,8 miljardia euroa. Tutkimuksen otanta huomioiden arvioimme koko alan liikevaihdon olleen vuonna 2019 2,35 miljardia euroa.

Arviossa on huomioitu 1) otannan rajausta yli 100k€ liikevaihdon toimijoihin, 2) otannasta puuttuva tunnistamaton toimijajoukko, 3) vuoden 2019 osalta yhä osin puuttuva tilastotieto, ja 4) se, että tunnistettujen toimijoiden koko liiketoiminta ei kaikilla aina liity tapahtumiin.

Tapahtumateollisuuden liikevaihto on liki kaksinkertaistunut vuosina 2012-2019

Tapahtumateollisuuden toimijoiden liikevaihto oli vuonna 2019 arviolta 2,35 miljardia euroa.

Indeksoitu liikevaihdon kehitys 2012 = 100

Arvioimme myös vuoden 2020 koronakriisin vaikutuksia toimialan liiketoimintaan. Arvion perusteena käytimme kyselyn esiin tuomia havaintoja. Varovaisesti arvioiden toimialan liikevaihto jää tänä vuonna noin 1,5 miljardia euroa pienemmäksi kuin vuonna 2019, jäädessä kokonaisuutena reilusti alle yhden miljardin.

Tarkastelimme liikevaihdon kehitystä myös alueellisen jakautuman pohjalta (taulukko sivulla 15). Liikevaihto on kasvanut kaikissa maakunnissa. Alueellisessa tarkastelussa esiin nousi eritoten yksittäisten tapahtumien iso merkitys alueella: esimerkiksi Etelä-Savon alueella tapahtumaliiketoiminta on kasvanut yhdeksänkertaiseksi sitten vuoden 2012, ja uskomme tämän selittyvän jollakin tietyllä suuremmalla tapahtumalla, joita on järjestetty vuodesta 2015 alkaen. Sen sijaan alueilla, joilla tapahtumia järjestetään runsaasti, kehitys on ollut tasaisempaa.

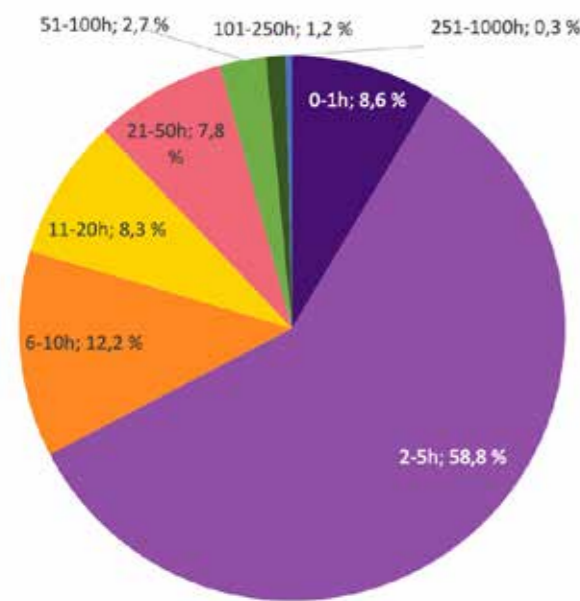
Koronakriisi vähentää tapahtumateollisuuden vuoden 2020 liikevaihdosta arviolta 1,5 miljardia euroa.

Kuva: Tampere, alihankintamessut/Otto Vainio

Tulokset Henkilöstö

Vakituisen henkilöstön määrän jakautuminen kokoluokittain

Ala on varsin työntensiivinen ja myös alalla vakituisesti toimivan henkilöstön määrä kasvoi koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2019 tapahtumateollisuuden toimijat työllistivät tilastojen mukaan vakituisesti yli 17 000 henkilöä.

Tilastot ovat henkilöstömäärien osalta kuitenkin epätarkkoja. Puutteellisten tietojen sekä analyysin rajauksen vuoksi arvioimme, että tapahtumateollisuus työllisti vuonna 2019 vakituudessa työsuhhteessa noin 20 000 henkilöä. Jos tilapäinen henkilökunta jätetään huomioimatta, keskimääräinen työntekijäkohtainen liikevaihto on ollut noin 100 000€.

Tilapäiset työntekijät eivät näy tilastoissa, mutta alan luonteen vuoksi heidän roolinsa tapahtumateollisuuden työllistämisaikutuksessa on äärimmäisen merkittävä. Kyselytutkimuksen tulosten ja tilastotietojen havaintojen pohjalta arvioimme, että alan kokonaistyöllistyvyys vuonna 2019 oli 120 000-175 000.

**Vakituista henkilöstöä
n. 20 000**

**Tilapäistä henkilöstöä
120 000 - 175 000**

Tulokset Kannattavuus

Alan kannattavuus on kehittynyt selvästi parempaan suuntaan viimeisten viiden vuoden aikana. Vuosien 2018 ja 2019 välillä on erityisesti tapahtunut merkittävä kannattavuusloikka, jonka syiden selvittäminen olisi jatkossa mielenkiintoista.

Tilastollisten toimialojen kesken kannattavuus jakautuu kuitenkin huomattavan eri tavoin. Ohjelmatoiminnan kannattavuus on yli 15% kun taas urheilujärjestöjen kannattavuus on negatiivinen. Kannattavuus jakautuu myös alueellisesti epätasaisesti.

**Alan keskimääräinen
kannattavuus vuonna 2019
oli 6,5%**

Yläpuolella: Tuloksen kehitys

**Oikealla:
Vuoden 2019
kannattavuus
toimialoilla, joilla
on yli 7 toimijaa**

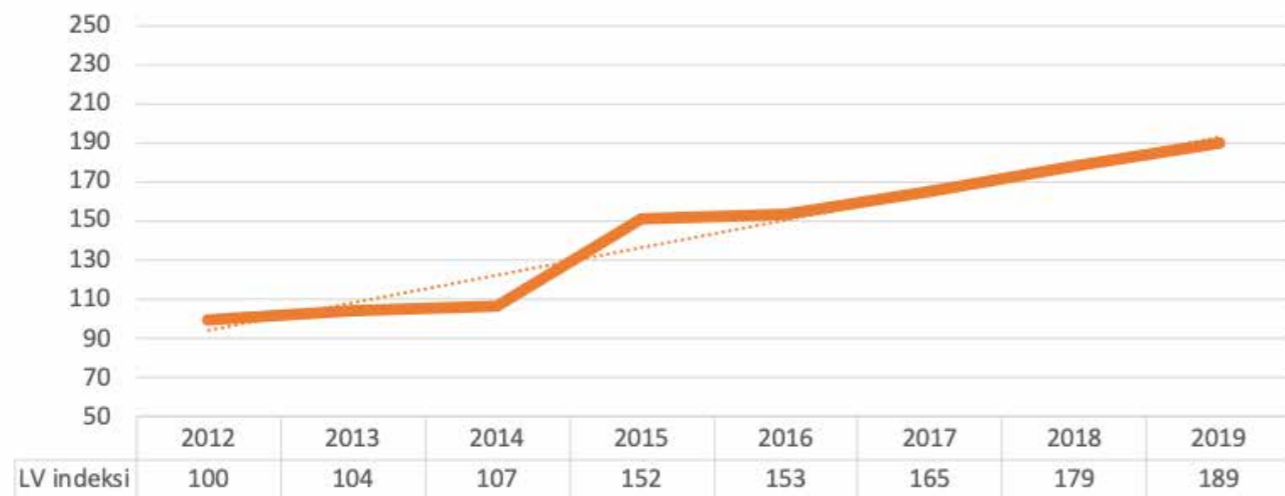
NACE koodi	Toimiala	Keskimääräinen kannattavuus (%-yksikköä)	Lkm
5510	Hotels and similar accommodation	3,9	11
5610	Restaurants and mobile food service activities	1,9	66
5630	Beverage serving activities	-3,7	10
5911	Motion picture, video and television programme production activities	6,5	6
5920	Sound recording and music publishing activities	5,4	11
6820	Rental and operating of own or leased real estate	3,2	6
7022	Business and other management consultancy activities	2,5	15
7311	Advertising agencies	0,1	27
7490	Other professional, scientific and technical activities n.e.c.	2,9	64
7990	Other reservation service and related activities	9,8	8
8230	Organisation of conventions and trade shows	3,8	130
8299	Other business support service activities n.e.c.	2,8	6
8552	Cultural education	0,0	12
9001	Performing arts	15,5	720
9002	Support activities to performing arts	8,6	417
9003	Artistic creation	5,7	18
9102	Museums activities	1,3	40
9311	Operation of sports facilities	2,6	6
9312	Activities of sports clubs	-4,2	316
9319	Other sports activities	-0,2	19
9329	Other amusement and recreation activities	7,3	21

Tulokset Indeksit

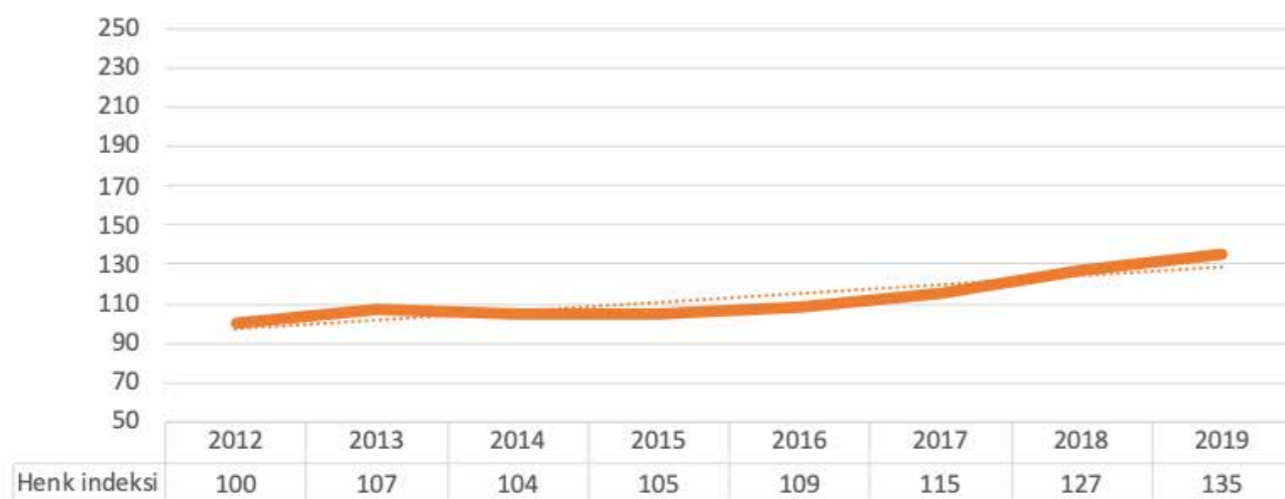
Alapuolella: Maakuntavertailu

Maakunta	Osuus toimijoiden lukumäärästä	Osuus liikevaihdosta	Osuus henkilöstömäärästä
Ahvenanmaa	0,6 %	0,1 %	0,2 %
Etelä-Karjala	0,9 %	0,7 %	1,0 %
Etelä-Pohjanmaa	3,0 %	1,9 %	2,7 %
Etelä-Savo	1,6 %	2,3 %	2,2 %
Kainuu	0,7 %	1,5 %	2,0 %
Kanta-Häme	2,8 %	2,4 %	1,8 %
Keski-Pohjanmaa	0,7 %	0,2 %	0,4 %
Keski-Suomi	2,8 %	4,1 %	4,7 %
Kymenlaakso	1,4 %	1,2 %	2,3 %
Lappi	2,3 %	2,4 %	1,5 %
Päijät-Häme	3,5 %	3,5 %	2,9 %
Pirkanmaa	9,7 %	9,9 %	9,2 %
Pohjanmaa	1,9 %	0,9 %	1,1 %
Pohjois-Karjala	1,1 %	0,6 %	0,8 %
Pohjois-Pohjanmaa	4,0 %	3,8 %	3,7 %
Pohjois-Savo	1,8 %	2,1 %	1,5 %
Satakunta	3,1 %	2,7 %	2,9 %
Tuntematon	1,0 %	0,4 %	0,1 %
Uusimaa	47,6 %	53,4 %	52,7 %
Varsinais-Suomi	9,4 %	5,9 %	6,5 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Indeksoitu liikevaihdon kehitys 2012 = 100

Indeksoitu henkilöstömäärä 2012 = 100

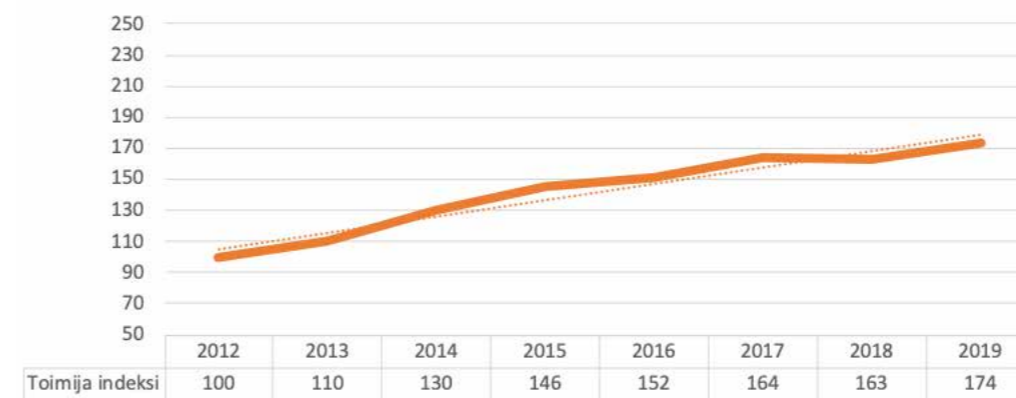
Maakunta	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuntematon	100	86	143	86	127	134	940	948
Ahvenanmaa	100	93	83	91	139	124	117	118
Keski-Suomi	100	109	124	149	156	130	170	191
Keski-Pohjanmaa	100	89	89	168	186	166	169	182
Varsinais-Suomi	100	107	136	204	205	213	252	273
Kainuu	100	105	93	121	122	169	194	197
Kymenlaakso	100	107	107	136	150	162	176	184
Lappi	100	149	154	172	191	211	227	254
Pohjois-Karjala	100	66	83	186	132	127	134	134
Pohjois-Pohjanmaa	100	107	119	147	148	172	223	267
Pohjois-Savo	100	105	102	148	126	150	167	175
Pohjanmaa	100	111	117	164	158	165	161	168
Päijät-Häme	100	98	98	105	109	159	127	129
Pirkanmaa	100	127	136	193	214	217	220	230
Satakunta	100	120	133	185	196	208	215	220
Etelä-Karjala	100	124	140	164	173	174	176	186
Etelä-Pohjanmaa	100	113	147	279	256	196	253	264
Etelä-Savo	100	174	213	767	781	913	898	961
Kanta-Häme	100	100	100	114	138	145	151	159
Uusimaa	100	99	98	146	145	160	174	185
KAIKKI	100	104	107	152	153	165	179	189

Indeksoitu liikevaihdon kehitys maakunnittain

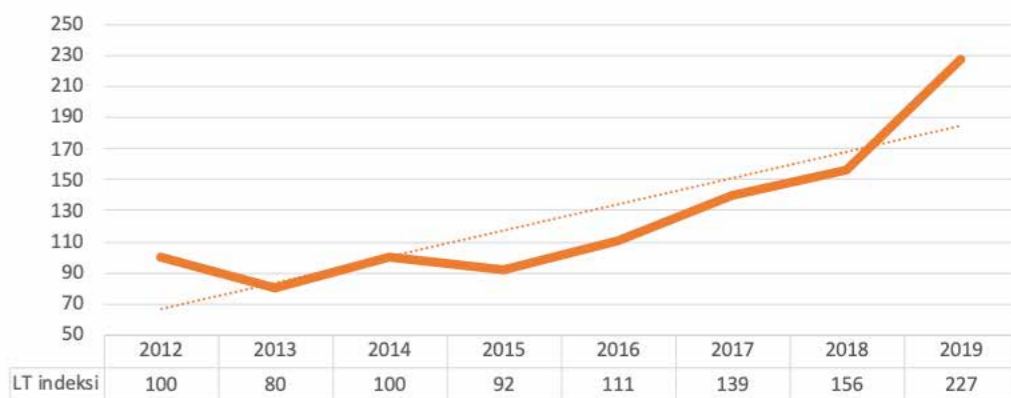
Maakunta	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ahvenanmaa	100	88	63	63	250	75	250	250
Etelä-Karjala	100	105	78	92	90	95	84	109
Etelä-Pohjanmaa	100	105	62	76	123	104	148	150
Etelä-Savo	100	131	137	119	130	139	158	156
Kainuu	100	268	203	134	216	272	415	466
Kanta-Häme	100	102	101	94	126	136	145	141
Keski-Pohjanmaa	100	93	95	105	110	119	107	108
Keski-Suomi	100	104	106	105	90	99	108	112
Kymenlaakso	100	113	65	109	54	204	222	224
Lappi	100	144	153	145	153	155	135	146
Päijät-Häme	100	121	103	104	99	144	176	162
Pirkanmaa	100	108	109	108	112	117	129	137
Pohjanmaa	100	72	114	96	110	106	126	130
Pohjois-Karjala	100	108	91	102	88	114	93	93
Pohjois-Pohjanmaa	100	192	249	196	226	285	323	346
Pohjois-Savo	100	127	133	154	144	160	175	184
Satakunta	100	101	106	100	105	108	104	103
Tuntematon	100	100	100	55	55	73	45	55
Uusimaa	100	105	103	106	96	110	122	130
Varsinais-Suomi	100	92	109	106	107	112	113	148
Kaikki	100	107	104	105	109	115	127	135

Indeksoitu henkilöstön kehitys maakunnittain

Indeksoitu toimijoiden lukumäärän kehitys 2012 = 100

Indeksoitu liiketoiminnan tulos 2012 = 100

Tulokset

Avoimet kysymykset: Haasteet

Kuva: Lataamo

Kuva: Veikkausliiga/Juha

Kuva: Kirkkopalvelut/Heikki Kynsijärvi

Kuva: Helsinki Marketing/Jussi Hellsten

Kuva: Petteri Unkila

Tämän toimialatutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa kesäkuussa 2020 toteutimme kyselytutkimuksen, johon vastasi 269 toimijaa. Kyselyn numeraaliset tulokset julkaistiin ensimmäisessä raportissa.

Numeroiden lisäksi kysely sisälsi myös avoimia kysymyksiä:

- Mitä haasteita alalla on?**
- Mitä mahdollisuuksia alalla näkyy?**
- Mitä toiveita Tapahtumateollisuus ry:n toiminnalle on?**

Olemme kesän aikana analysoineet vastaukset. Ne luettiin läpi ja jaettiin sisällön perusteella kategorioihin. Tämän jälkeen kategorioita voitiin käsitellä tilastollisesti yhdessä kyselyn muiden osa-alueiden kanssa.

Tälle ja seuraavalle aukeamalle olemme koostaneet avoimissa vastauksissa toistuneet teemat ja ryhmitelleet ne kysymysten mukaan alan toimijoiden kokemuksiin haasteisiin, näkemiin mahdollisuuksiin ja Tapahtumateollisuus ry:lle esitettyihin toiveisiin.

Kategoria	Osuus vastaajista	Kuvaus
Taloudelliset haasteet	51 %	Kassavirran ja maksukyvyn haasteet kriisitilanteessa Liikevaihdon tippuminen koronasta johtuen Haasteet kannattavuuden ja kulurakenteen kanssa Taloudellinen ennustettavuus, epävarmuus Selviäminen koronan talousvaikutuksista (esim maksujen siirrot, lainat) Rahoituksen järjestäminen Varaston ja kaluston pitäminen kriisiaikana
Asiakaskäyttäytymiseen liittyvät haasteet	29 %	Ihmisten käyttäytymisen muutokset tilaisuuksiin liittyen, massojen mobilisointi tilaisuuksiin Asiakkaiden rohkeus järjestää tilaisuuksia Tapahtumakävijöiden uskallus käydä tilaisuuksissa, pelko Asiakaskunnan ostovoiman heikentyminen Muuttuuko halu käydä tilaisuuksissa pysyvästi Koronan myötä? Vakiokävijöiden ikääntyminen
Henkilöstö	23 %	Osaavan henkilökunnan saaminen toimialalle Henkilöstön pitäminen epävarmassa tilanteessa töissä ja yleensä toimialalla Henkilöstön hyvinvointi Väliaikaisen henkilöstön löytäminen/rekrytointi Rahoitus kouluttamiseen Tartuntariski (Korona)
Yleiset koronarajoitukset ja tukitoimet	21 %	Rajoitukset/esteet koronasta johtuen Kv-artistien pääsy Suomeen, resurssien liikkumisrajoitteet Korvaavien tulolähteiden löytäminen Viranomaisten hidas byrokratia
Tapahtumien järjestäminen yleisesti	18 %	Tilaisuusmuodot tulavaisuudessa, uusien konseptien kehitys Laadun ylläpito ja kehittäminen

Kilpailu	16 %	Kilpailu muiden vastaavien tilaisuuksien ja konseptien kanssa Kilpailun koveneminen Epäterve hintasota
Tulevaisuus	13 %	Heikot toimialan tulevaisuuden näkymät
Verkostot ja kumppanuudet	9 %	Yhteistyöverkostojen rakentaminen ja ylläpito Osaavien kumppanien löytäminen Toimitajien ja kumppanien luottamus kriisitilanteessa Yhteistyökumppanien toiminnan jatkuvuus, konkurssit Yhteistyösuhteiden säilyminen yli kriisiajan Sopimusmuodot, jotka huomioivat äkillisiä muutoksia
Digitaaliset ratkaisut	8 %	Digitaalisten ratkaisujen kannattava hyödyntäminen, kate digitapahtumista Digitaalisten fomaattien houkutelavuus Investointikustannukset Osaamispuutteet Ratkaisujen yhteensopimattomuus, standardien puute Skaalautuminen
Vastuullisuus ja turvallisuus	8 %	Tapahtumien tartuntariskien minimointi/ehkäiseminen Sosiaalisen vastuullisuuden kehittäminen Ympäristölliset ja kestävä kehityksen asiat
Ulkomaalaiset asiakkaat ja kv-liiketoiminta	4 %	Ulkomaalaisten käynti Suomessa vaikeutunut/estynyt Uusien kv-markkinoiden löytäminen Etabloituminen kv-markkinoilla Kv-markkinoilla vaikuttaminen
Markkinointiin ja viestintään liittyvät haasteet	3 %	Tunnettavuuden lisääminen Ei varaa markkinointiin
Oma jaksaminen	3 %	Oma henkinen ja fyysinen jaksaminen Motivaation ylläpito Tartuntariski (Korona)
Haasteet tapahtumapaikkaan tai tiloihin liittyen	1 %	Paikan tai tilan rajoitukset ja puutteet Eriyisjärjestelyiden haasteet (esim Koronasta johtuen) Majoituskapasiteetin riittävyys paikkakunnalla

Tulokset

Avoimet kysymykset: Mahdollisuudet

Kategoria	Osuus vastaajista	Kuvaus
Uudet liiketoimintamahdollisuudet	25 %	Tarjonnan monipuolistaminen Digitaaliset palvelut ja oheispalvelut Uudet tavat palvella asiakasta, palveluiden paketointi, uudet palvelukonseptit E-sportin vahva kasvu
Digitaaliset ratkaisut	21 %	Digitalisuuden hyödyntämispotentiaali, uudet palvelumuodot esim hybriditilaisuudet ja digitaaliset oheispalvelut Asiakaskunnan laajentaminen digiratkaisujen kautta Datan hallinta ja hyödyntäminen Skaalautuvuuden mahdollistaminen
Kilpailu	20 %	Kotimaan markkinoilla vähemmän kv-toimijoita koronan takia Kriisi karsii toimijoita alalta Luottamus omaan tekemiseen pitkäjänteisesti IPR-oikeuksien kehittyminen
Asiakaskäyttäytymiseen liittyvät mahdollisuudet	16 %	Valmius ja halu digitaalisten palvelujen ostamiseen kasvussa Suurten tapahtumien siirtyminen pienempiin tapahtumiin Jatkuvuuden lisääminen asiakasuteissa Mukautuminen trendeihin Kotimaanmatkailun lisääntyminen Yhteisöllisyyden arvo kasvussa Kuluttajien eko-valinnat Kiinnostus luonnon liikkuessa liikkumiseen liittyneeseen
Verkostot ja kumppanuudet	10 %	Uudenlaiset yhteistyöverkostot ja -kumppanuudet Kustannusriskien jakamismahdollisuudet hyödyntämättä Tehokkuutta ulkoistusten kautta Kumppanuussopimukset Yhdistyminen, toiminnan yhteistäminen

Talous	8 %	Vahva kassa edesauttaa selviytymistä kriisiin yli, omavaraisuus ALV helpotukset toiveena Rahoituspohjan vakautuminen tai vahvistaminen Kannattavuuden kehittäminen
Henkilökohtainen kehittyminen	7 %	Henkilökohtainen kehittyminen ja oppimisen mahdollisuudet Oppimisen kehittäminen osana tapahtumia
Tapahtumien järjestäminen yleisesti	7 %	Usko vahvaan tapahtumien kasvuun koronan jälkeen Sisällön merkitys kasvaa
Henkilöstö	6 %	Rautainen asenne Ammattikokemus Joustavuus ja monipuolisuus Henkilöstön monipuolinen osaaminen, mahdollistaminen ja hyödyntäminen Resurssien laajempi rekrytointi Kouluttamisen kautta uusia mahdollisuuksia
Ulkomaalaiset asiakkaat ja kv-liiketoiminta	6 %	Kansainväliset markkinat edelleen mahdollisuus Laajentuminen kv-markkinoille Kv-verkostot
Arvostus	6 %	Haluttavuus tapahtumakumppanina Haluttavuus tapahtumien järjestämisspaikkana Asiakkaat arvostavat alaa enemmän kuin ennen
Tilaratkaisut	4 %	Uusien toimitilojen suunnittelu tai toteuttaminen Uudet areenat
Yleiset koronarajoitukset ja tukitoimet	4 %	Avustukset helpottavat kriisin yli pääsemistä
Vastuullisuus ja turvallisuus	3 %	Kiertotalouden lisääminen Ympäristöystävällisyyteen panostaminen Turvallisuusseikkoihin panostaminen
Tapahtumateollisuus ry mukana tulevat hyödyt	3 %	Järjestäytymisen hyödyt yleisesti Alan näkyvyyden ja tunnettuuden lisääminen Edunvalvonta Uudet yhteistyömuodot ja pelisäännöt sekä näiden edistäminen
Markkinointi	3 %	Markkinoinnin ja myynnin lisääminen
Erikoistuminen	3 %	Isojen asiakkaiden ulkoistamistarpeet ja niihin vastaaminen Fokusoituminen ydin toimintaan, rönsyt pois Tapahtumatyyppiin tai formaattiin erikoistuminen

Tulokset

Avoimet kysymykset: Toiveet TT ry:lle

Kategoria	Osuus vastaajista	Kuvaus
Lobbaus	42 %	Aktiivinen vaikuttaminen päättäjiin Tiedon vieminen päättäjiille Suhteiden ja neuvotteluyhteyksien luominen ja ylläpito Vaikuttaminen viranomaislinjauksiin Rahallisen tuen järjestäminen
Edunvalvonta	35 %	Edunvalvonta; kaikkien erityyppisten monipuolisen alan toimijoiden edunvalvoja Toimialan kuuluva äänitorvi Kriisiajan avun järjestäminen ja edistäminen
Yhteinen kattojärjestö tapahtuma-alalle	23 %	Kattojärjestön tarpeellisuutta tunnustetaan Yhteinen toimialan perinteen ja toimintakulttuurin rakentaminen ja edistäminen Tapahtumayritysten nostaminen yhdeksi alaksi muiden rinnalla Mega/suur tapahtuminen koordinoitiin osallistuminen
Yhteiset pelisäännöt	15 %	Yhteisten pelisääntöjen luominen Sopimusmallien luominen Eetisten sääntöjen luominen Alan oma TES:in luominen
Tiedottaminen / informaation tuottaminen	11 %	Tiedottamiskanava Tiedon jakaminen, vinkkien ja hyvien käytäntöjen jakaminen Tilastotiedon tuottaminen alan tilasta
Verkostot, verkostoituminen, alan yhdistyö	10 %	Verkostoitumistapahtumien järjestäminen alan toimijoille Toimijoiden verkostoitumisen edistäminen Yhteistyön kehittämiseen tähtävien mahdollisuuksien ja rakenteiden kehittäminen
Arvostus alaa kohtaan	9 %	Toimialan arvostuksen rakentaja Alan tunnistaminen oikeana liiketoimintana Alan houkuttelevuuden lisääminen
Lainopillinen tuki ja neuvonta	6 %	Juridinen tuki ja neuvonta Byrokraatian selkeyttäminen (esim vastuut, luvat, vakuutukset)
Koulutus	5 %	Koulutus ja koulutuksen systematisointi Koulutusyhteistyö Digiosaamisen koulutus
Vastuullisuus ja kestävä kehitys	3 %	Neuvonta, konseptit ja ideat kestävä kehityksen toteuttamiseksi

Tulokset

Avoimet kysymykset: Korrelaatiot

Kategorisoinnin ja tilastollisen käsittelyn lisäksi teimme avoimista vastauksista myös korrelaatioanalyysin.

Korrelaatiokerroin on numeerinen mitta satunnaismuuttujien väliselle lineaariselle riippuvuudelle, joka vaihtelee skaalalla -1...+1. Mitä enemmän korrelaatiokerroin poikkeaa nolasta, sitä voimakkaampaa muuttujien välinen riippuvuus on. Arvo 1 tarkoittaa, että muuttujien välillä on täydellinen riippuvuus, ja -1 tarkoittaa täydellistä negatiivista riippuvuutta. Negatiivinen riippuvuus tarkoittaa sitä, että toisen muuttujan vahvistuessa toinen muuttuja heikkenee.

Kyselymuuttujien korrelaatiot (korrelaatioluku suluissa)

Seuraavilla muuttujilla on vahva keskinäinen riippuvuus:

Liikevaihdon suuruus ja henkilöstömäärä korreloivat luonnollisesti erittäin vahvasti (0,677)

Mikäli vastaajan organisaatio toimii pääsääntöisesti päähankkijana, sitä todennäköisemmin ei ole muuta kuin tapahtumaliiketoimintaa (-0,283)

Mikäli vastaajan organisaation toimii pääsääntöisesti päähankkijana, sitä todennäköisemmin organisaatio palkkaa väliaikaista työvoimaa (0,272)

Mikäli vastaaja toimii organisaatiossa työntekijänä, sen todennäköisemmin liikevaihto on suuri (0,373). Eli isoissa organisaatioissa yrittäjä itse tai ylin johdon edustaja ei todennäköisesti ole vastannut kyselyyn. Luonnollinen korrelaatio.

Mikäli organisaatio toimii myös muilla toimialoilla, sitä vähemmän liikevaihto on vähentynyt koronasta johtuen (-0,187)

Huomiot heikoista riippuvuuksista:

Toimialaluokka ja sijainti (kunta tai maakunta) eivät korreloi muiden vastausten kanssa

Väliaikaisen henkilöstön määrä ei korreloi muiden muuttujien kanssa.

Muita havaintoja:

Mielenkiintoinen keskivahva korrelaatio: Mitä nuorempi yritys (perustamisvuoden perusteella), sitä enemmän liikevaihto on vähentynyt koronan takia (0,153)

Kuva: Logomo/Petteri Unkila

Mahdollisuudet ja toiveet löytyvät seuraavalta aukeamalta

Vastaajien kokemat haasteet

Mikäli vastaaja työllisti väliaikaista henkilöstöä, sitä todennäköisemmin haasteissa mainittiin taloudelliset haasteet (0,151), asiakaskäyttötymisen haasteet (0,187), sekä henkilöstöön liittyvät haasteet (0,160)

Mikäli vastaaja oli todennut, että vuosi 2019 oli normaalia heikompi vuosi, sitä todennäköisemmin taloudelliset haasteet mainittiin (0,113)

Organisaation liikevaihdon kasvaessa myös huolet asiakaskäyttötymisestä kasvoivat (0,179)

Mikäli vastaaja toimi myös muissa organisaatioissa, huolet asiakaskäyttötymisestä vähenivät (-0,226)

Mikäli vastaaja toimi päähankkijana, haasteet asiakaskäyttötymisestä lisääntyivät (0,149). Asiakaskäyttötymisen haasteet korreloivat myös jonkun verran oman organisaation henkilöstömäärän kanssa (0,106)

Mikäli vastaaja toimi itse yrittäjänä, huoli omasta jaksamisesta kasvoi jonkun verran (0,108)

Mikäli väliaikaista työvoimaa ei työllistetty, sitä vähemmän esiintyi huolia omasta jaksamisesta (-0,123)

Mikäli vastaaja toimii päähankkijana, erilaiset haasteet markkinoinnin kanssa kasvoivat (0,123)

Mikäli vastaajalla ei ollut muuta liiketoimintaa, sitä enemmän mainittiin haasteista liittyen kansainvälisyyteen tai liiketoimintaan (0,107)

Mitä enemmän liikevaihto väheni keväällä, sitä enemmän mainittiin koronasta johtuvien rajoitusten haasteista (0,116)

Mitä isompi liikevaihto, sitä enemmän haasteita mainittu liittyen turvallisuuteen ja vastuullisuuteen (0,171)

Turvallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyviä haasteita mainittiin useammin, mikäli vastaaja itse oli yrittäjä (0,199), mikäli vastaaja toimi tapahtumien päähankkijana (0,155), tai palkkasi väliaikaista henkilökuntaa (0,125) Turvallisuus- ja vastuullisuusasiat mainittiin harvemmin, mikäli vastaajalla oli muuta liiketoimintaa (-0,109)

Erytymppiset haasteet liittyen tapahtumapaikkoihin tai -tiloihin mainittiin useammin, mikäli vastaaja toimi tapahtumien päähankkijana (0,129), ja mikäli vuosi 2019 oli ollut normaalia heikompi vuosi (0,109)

Kuva: Logomo/Petteri Unkila

Vastaajien kokemat mahdollisuudet

Mikäli vastaaja itse oli yrittäjä, sitä vähemmän mainittiin talouteen liittyvistä mahdollisuuksista (-0,108) tai asiakaskäyttämiseen liittyvistä mahdollisuuksista (-0,174).

Yrittäjävastaajat mainitsivat muita useammin mahdollisuuksia henkilökohtaiseen kehittämiseen (0,126)

Mitä enemmän liikevaihto oli vähentynyt keväällä 2020 koronasta johtuen, sitä vähemmän mainittiin asioita liittyen taloudellisiin kehittymismahdollisuuksiin (-0,139), sekä kumppanien ja verkostojen yhteistyömahdollisuuksiin (-0,138)

Mitä enemmän liikevaihto oli vähentynyt keväällä 2020 koronasta johtuen, sitä vähemmän vastaaja koki näkevänsä uusia mahdollisuuksia (0,117)

Osakeyhtiömuotoiset vastaajat tunnistivat enemmän mahdollisuuksia liittyen koronatukitoimiin (0,113)

Mitä suurempi henkilöstö, sitä enemmän tunnistettiin mahdollisuuksia liittyen vastuullisuus- ja turvallisuusasioihin (0,183)

Maininnat henkilöstön kehittämismahdollisuuksista lisääntyivät mitä suurempi liikevaihto (0,145) ja henkilöstömäärä (0,203) organisaatiossa oli.

Huomio: Mitä enemmän liikevaihto väheni keväällä 2020, sitä vähemmän mainintoja henkilöstön kehittämismahdollisuuksista (0,072)

Mitä isompi liikevaihto, sitä enemmän mainintoja uusista liiketoimintamahdollisuuksista ja -ideoista (0,102)

Mikäli 2019 oli ollut normaali vuosi, tai parempi, sitä enemmän mainintoja uusista liiketoimintamahdollisuuksista ja -ideoista (0,151)

Mikäli vastaaja ei ollut itse yrittäjä, sitä vähemmän mainintoja uusista liiketoimintamahdollisuuksista ja -ideoista (-0,129)

Mikäli vastaaja toimi itse myös muissa alan organisaatioissa, maininnat alan tai oman työn arvostuksesta vähenivät (-0,123)

Mitä suurempi henkilöstömäärä, sitä enemmän mainintoja Tapahtumateollisuus ry:n tuomista hyödyistä (0,114)

Digitaalisten ratkaisujen mahdollisuuksista oli sitä enemmän mainintoja mitä isompi liikevaihto (0,081), henkilöstömäärä (0,102) ja väliaikaisen työvoiman käyttö (0,120); esimerkkeinä ratkaisut resurssien hallintaan ja kommunikointiin.

Mahdollisuuksia liittyen kumppani- ja verkostoyhteistyöhön nähtiin enemmän, mikäli toimittiin tapahtumien päähankkijana (0,178), mitä suuremmalla henkilöstömäärällä operoitiin (0,147) ja mikäli työllistetään väliaikaista henkilöstöä (0,110)

Mitä isompi liikevaihto, sitä enemmän mainintoja koko alan kehittymismahdollisuuksista (0,158)

Vastaajien toiveet Tapahtumateollisuus ry:lle

Mitä enemmän liikevaihto väheni keväällä 2020, sitä enemmän toivotaan koulutustoimintaa TT ry:ltä (0,073) ja yhteisiä pelisääntöjä (0,153).

Mikäli vastaaja työllisti väliaikaista työvoimaa, myös toiveet yhteisistä pelisäännöistä mainittiin useammin (0,123). Myös mikäli vastaaja oli itse yrittäjä, sitä enemmän toivottiin edunvalvontaa (0,130)

Tapahtumien päähankkijat mainitsivat muita useammin markkinointiin (0,086) ja kommunikointiin/tiedottamiseen liittyvää toimintaa ja/tai tukea (0,153). Päähankkijat mainitsivat myös useammin edunvalvontaan liittyviä toiveita (0,128).

Mikäli vuosi 2019 oli normaalia heikompi vuosi, sitä enemmän esitettiin toiveita alan arvostuksen parantamiseksi (-0,107)

Yhdistykset ja toiminimellä toimivat vastaajat toivoivat muita enemmän yhteisiä malleja, kuten sopimusmalleja (0,108). Samaa toivoivat väliaikaista työvoimaa työllistävät (0,085) sekä toimijat joiden tulos heikkeni keväällä 2020 (0,085)

Toimijat, joiden liikevaihto heikkeni keväällä 2020 toivoivat muita enemmän juridista tukea (0,135)

Toimijat, joilla oli muuta liiketoimintaa, toivoivat muita enemmän neuvontaa liittyen kestävään kehitykseen ja vastuullisuuteen (0,090)

Kuva: Logomo/Petteri Unkila

Yhteenveto

Tutkimuksemme osoittaa selvästi, että tapahtumateollisuus on ollut toimialana huomattavan kasvusuuntainen: tapahtumia järjestetään enemmän, ammattimaisemmin ja kannattavammin. Tapahtumateollisuus on myös merkittävän työvoimaintensiivinen toimiala: tapahtumat tuovat yhteen yleisöjen lisäksi myös laajan verkoston monialaista osaamista.

Yksi merkittävimmistä havainnoista koskeekin tapahtumateollisuutta työnä. Aikana, jolloin monella toimialalla pohditaan kehittyvän teknologian vaikutuksia ihmistyöpaikkoihin, tapahtumateollisuus erottautuu alana, jossa ihmisten työpanos on nyt ja tulevaisuudessa välttämätön. Ammattitaitoisen henkilökunnan, ovat he sitten vakituksessa työsuhteessa tai tapahtumakohtaisesti työllistettyjä, merkitys nousi selvästi tutkimuksessa esiin.

Isompien toimijoiden ensisijainen huoli oli se, miten esimerkiksi yritykseen koottu osaamis pääoma saadaan pidettyä töissä niin, että kun tapahtumia voi järjestää, osaaminen ei ole hävinnyt. Tilapäistä henkilökuntaa työllistävien tapahtumatuottajien huoli ulottui myös vakituisen henkilökunnan ulkopuolelle: alalla on valtavasti itsensä työllistäjiä, jotka ovat tapahtumien toteutumiseksi välttämättömiä. Moni pelkää, että tämä liikkuva joukko osaajia siirtyy pois alalta taloudellisen pakon edessä.

Samanaikaisesti nimenomaan isommat toimijat tunnistivat alan kehitysmahdollisuudet. Mitä enemmän toimijalla jo on resursseja, sitä enemmän nähtiin mahdollisuuksia esimerkiksi digitaalisen teknologian hyödyntämisessä, entistä monipuolisemman tarjonnan kehittämisessä ja uudenlaisten palvelukonseptien luomisessa. Alan vankka turvallisuusosaaminen nousi myös vahvasti esiin: tapahtumien järjestäjät ovat jo pitkään joutuneet pohtimaan yleisöturvallisuutta monesta näkökulmasta, ja näkevät tämän osaamisen merkittävänä kilpailuetuna koronan jälkeisessä ajassa.

Tapahtumateollisuuden toimijoiden yksi yhteinen piirre nousi kuitenkin vahvasti esiin mahdollisuuksissa: varsinkin yrittäjät näkivät kriisin mahdollisuutena henkilökohtaiseen oppimiseen ja uusien väylien löytämiseen. Samanaikaisesti huoli omasta jaksamisesta oli kova.

Yhteiseksi murheenaiheeksi nousi myös asiakaskäyttäytyminen ja sen muutos. Eritoten tahot, joilla on suora rajapinta yleisöön, kantoivat huolta siitä, koska ihmiset uskaltavat palata tapahtumiin. Esiin nostettiin sekä todelliset terveysuhat, eli kysymys siitä, koska korona saadaan kuriin, että jäljelle jäävä pelko. Koska tapahtumien tilaajat uskaltavat tilata tapahtumia? Koska yleisöt uskaltavat tulla paikalle? Kuinka kauan ja minkälaisia maineuhkia tapahtumien järjestämiseen liittyy?

Koronan vaikutusta nimenomaan tapahtumiin liittyvään liiketoimintaan kuvasi myös se, että ne toimijat, joiden liiketoiminnasta tapahtumat muodostivat vain osan, pärjäisivät merkittävästi paremmin. Koronan vaikutukset osuvat siis nimenomaan toimialan ytimeen, eivätkä riipu siitä, miten tuottoisa yritys ennen koronaa oli. Vaikka osa vastaajista näkikin yhtenä koronan aikaansaamana vaikutuksena sen, että jäljelle jäävät toimijat ovat entistä vahvempia, koronan vaikutukset eivät kuitenkaan korreloineet yrityksen aiemman tuloksen kanssa.

Toisin sanoen, riippumatta siitä, menikö toimijalla vuonna 2019 hyvin vai huonosti, koronan vaikutus on ollut samankaltainen - vaikka luonnollisesti jo ennaltaan tiukilla ollut talous teki kriisistä akuutimman. Tämän vuoksi varsin moni vastaaja nosti esiin julkisen tuen tarpeen: vaikka alalla on totuttu ratkaisemaan ongelmia riippumattomasti, tällä hetkellä tapahtumateollisuuden toimijat katsovat, että koska ongelmat ovat systeemisiä ja heistä riippumattomia, nimenomaan toimialaan musertavasti kohdistuvia, julkinen tuki olisi liiketoiminnan jatkoedellytysten ja työpaikkojen säilyttämisen vuoksi välttämätöntä.

Tapahtumateollisuus ry:n perustaminen katsottiin oikeansuuntaiseksi toiminnaksi nimenomaan tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Yhdistyksen ensisijaiseksi tehtäväksi todettiin tietoisuuden lisääminen toimialasta, ja siihen liittyen julkisen tukipaketin lobbaaminen.

Tapahtumateollisuus on toimiala, jolla on omalaatuinen rakenne, ainutlaatuiset toimintamallit, ja valtavasti tulevaisuuden potentiaalia niin talouden pyörien pyörittäjänä kuin muiden arvojen (yhteisöllisyys, elämyksellisyys) luoja. Piirtääkö koronakriisi tapahtumateollisuuden julkiseen tietoisuuteen?

Digitaaliset teknologiat mahdollistavat etäyhteydenpidon, mutta samanaikaisesti ihmiset tarvitsevat myös fyysistä läheisyyttä. Tulevaisuuden tapahtumat lienevätkin hybridimuotoisia yhdistelmiä, jotka parhaimmillaan hyödyntävät molempien läsnäolomuotojen parhaita puolia.

Tapahtumateollisuus tarvitsee sekä hyvin suuria että pieniä, ihmisen kokoisia toimijoita. Koronan aiheuttamat ongelmat ovat näille erilaisia: siinä missä matkustusrajoitukset hankaloittavat isoille toimijoille välttämättömiä kansainvälisiä yhteyksiä, itsensä työllistäjät näkevät nälkää.

Ammattitaitoiset tekijät ovat tapahtumien a ja o - miten varmistetaan, että osaajat selviävät koronakriisistä ja pysyvät alalla?

Tapahtumien tuottaminen vaatii kassaa - kulut tulevat ensin, mahdolliset tulot vasta sitten. Jääkö koronan jälkeen pystyyn toimijoita, jotka voivat tuottaa tapahtumia näillä taloudellisilla reunaehdoilla?

KORONAN VAIKUTUKSET PÄHKINÄNKUORESSA

Pelkän tapahtumateollisuuden liikevaihdon pudotus on -1,5 miljardia euroa. Luvussa ei ole mukana tapahtumien tapahtumattomuuden aiheuttamia muita tulonmenetyksiä (esim. majoitus-, ravitsemus- ja kuljetusaloille).

Vakituisen henkilökunnan lomautukset ja irtisanomiset vaikuttavat yli 10 000 työntekijään.

Noin 80% toimijoista ei pysty työllistämään yhtään tilapäistä työntekijää (eivätkä loputkaan työllistä heitä tavalliseen tapaan). Tämä koskee noin 100 000 - 140 000 itsensä työllistäjää.

Yli puolet toimijoista pelkää toiminnan jatkomahdollisuuksien puolesta. Tämä koskee noin 1250-1500 toimijaa, joista suurin osa on yrityksiä.

Kuva: Logomo/Petteri Unkila

Lopuksi

Olemme tämän toimialatutkimuksen aikana saaneet tutustua paitsi alan toimintamalleihin ja rakenteisiin, myös alalla toimiviin ihmisiin. Mitä syvemmälle olemme päässeet, sitä vakuuttuneemmiksi olemme tulleet siitä, että tapahtumateollisuus on tulevaisuuden ala.

Tapahtumateollisuus on ammattimaisena toimialana suhteellisen nuori, ja järjestäytyneenä toimialana vielä nuorempi. Se on syntynyt mielenkiinnosta, harrastuneisuudesta, intohimosta – tapahtumat syntyvät halusta saattaa ihmisiä yhteen, tahdosta luoda elämyksiä, kokemuksia, muistoja. Muutamana viime vuosikymmenenä ala on ammattimaistunut, harrastuksesta on tullut työtä, ja eritoten viime vuosien aikana tapahtumatyöstä on kehittynyt monipuolinen ja huippuammattitaitoa vaativa laji.

Tämä osaamisen kehittyminen ja alan ammattimaistuminen näkyy selvästi alan tunnusluvuissa: toimijoiden määrä, alan ammattilaisten määrä, liikevaihto ja toiminnan kannattavuus ovat kaikki olleet selvässä nousussa. Samanaikaisesti ala on kuitenkin säilyttänyt sielunsa: monet tapaamamme ammattilaiset suhtautuvat työhönsä intohimoisesti – tapahtumia tehdään, koska se on kivaa niin kokijoille kuin tekijöillekin!

Tämänkaltainen ammattitaidon ja henkilökohtaisen mielenkiinnon yhdistelmä ei ole itsestäänselvyys kovinkaan monella muulla toimialalla. Lisäksi tapahtumateollisuuden työskentelymalli edustaa jo nyt työn tulevaisuuden tutkimuksissa tunnistettuja, nousussa olevia työskentelytapoja: itsenäiset työntekijät tulevat yhteen tuotantokohtaisesti luodakseen kokonaisuuksia, joiden luomiseen yhdelläkään yksittäisellä organisaatiolla ei ole rahkeita.

Tapahtumateollisuuden ammattilaiset ovat luovia moniosaajia, projektihallinnan ja ongelmaratkaisun mestareita; samanaikaisesti ketteriä ja kekseliäitä, sekä käytännönläheisiä ja realistisia. He osaavat verkostoitua, puhaltaa yhteen hiileen ja käyttää saatavilla olevia resursseja joustavasti. He näkevät mahdollisuuksia siinä, missä muut näkevät ongelmia.

Joten kun tapahtumien tekijät näkevät ongelmia, ne ovat isoja. Vuosi 2020 tulee jäämään tapahtumateollisuuden yhteiseen muistiin pikimustana vuotena, jolloin sekä organisaatiot että ihmiset olivat syvässä ahdingossa.

Tätä kirjoitettaessa ei näytä siltä, että julkista apua alalle olisi oitis löytymässä: koska tapahtumateollisuutta ei ole juuri tunnistettu toimialana, ovat myös sen ongelmat jääneet näkymättömiksi. Toivomme, että tämä tutkimuksemme on osaltaan tuonut esiin toimialan ominaispiirteitä, merkitystä ja mahdollisuuksia – ja niiden myötä myös julkisen tuen tarvetta.

Se, koska pääsemme kohtaamaan toisiamme tulevaisuuden upeisiin tapahtumiin, riippuu siitä, kuinka syvällä alan on koronakriisin myötä käytävä: osaako ja haluaako valtionhallinto loiventaa pudotusta ja lyhentää ylöspäin kivuttavaa matkaa?

Kaikista tässä tutkimuksessa tunnistetuista haasteista huolimatta, me tutkijat uskomme tapahtumateollisuuden entistä ehompaan huomiseen. Koronakriisi on tapahtumateollisuudelle sitä, mitä öljykriisi oli valmistavalle teollisuudelle: ensisilmäyksellä haaste, joka tuntuu vievän toimintaedellytysten maton toiminnan jalkojen alta, mutta taaksepäin katsottuna tulikoe, joka tönäisi alan kehityksen uusiin, entistä elämyksellisempiin suuntiin. Näin toivomme ja näin uskomme.

Milla, Thomas ja Annika

Safuhahmo-
kulkue

LAPSIMESSUT